

4. Економічна безпека: держава, регіон, підприємство: Матеріали VII Міжнародної науково-практичної Інтернетконференції, 17 травня 2023 р. Полтава: Національний університет імені Ю. Кондратюка, 2023. 264 с.

*Стогній Ірина Валеріївна,
старший викладач кафедри іноземних мов,
Національна академія статистики, обліку та аудиту;
Мирошніченко Ілона Михайлівна,
кандидат філологічних наук, доцент,
старший науковий співробітник відділу слов'янських мов
Інституту мовознавства імені О. О. Потебні НАН України*

ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ СЛОВНИКІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Словникова робота є невід'ємним етапом занять з іноземної мови, на якій здобувачі освіти не тільки вивчають нові слова та розширюють професійний активний словник, а й розвивають навички мовного чуття і вміння використовувати вивчені лексеми в усному та писемному мовленні.

Словник є одним із найважливіших інструментів під час вивчення іноземних мов у закладах освіти. Хороший словник може допомогти студентові краще зрозуміти предмет та покращити своє спілкування іноземною мовою. Вивчення нових слів і фраз – це перший крок, який здобувачі освіти роблять під час вивчення іноземної мови. Відповідно потрібно бути уважними та знати, як вибрати найкращий словник, оскільки в подальшому це слугуватиме основою знань під час вивчення мови [1].

В умовах пост пандемічного та воєнного стану в Україні задля забезпечення безпечних умов навчання більшість закладів освіти вимушено перейшли на змішану та дистанційну форму навчання з активним використанням комп'ютерних технологій. У процесі навчання та пошуку необхідної інформації сучасна молодь, нині більш технічно грамотна, порівняно з попередніми поколіннями, та оснащена різними гаджетами, надає перевагу електронним носіям інформації, які прискорюють роботу та економлять їх час.

Використання електронних словників під час вивчення іноземних мов значно спрощують навчально-пізнавальний процес як для викладача, так і для студента. Багатофункціональність електронних словників є однією з їх переваг над їх книгодрукованими аналогами.

Незважаючи на те, що обидва типи словників є джерелами, які містять інформацію про слово, його утворення, значення і тлумачення тощо, електронні словники до того ж містять ілюстративний матеріал з фотографіями та малюнками, приклади вживання у контексті речення, тексту та у складі

фразеологічних сполучень, мають функціонал можливості прослухати слово (наприклад, англomовні словники містять голосовий запис слів англійською мовою та її американським варіантом).

Окрім того, серед переваг використання електронних словників є швидка та ефективна система пошуку необхідного слова з широким синонімічним рядом, варіативність, універсальність, актуальність та великий обсяг словникової бази, що постійно оновлюється.

На практичних заняттях з іноземної мови широкого використання набули перекладні словники. Їх умовно можна поділити на загальні, які дають переклад слова, мікро та макротексту, та спеціальні, які містять фахову термінологічну лексику. Використання таких словників під час навчального процесу значно спрощує розуміння професійно орієнтованих текстів. Така робота, на нашу думку, має відбуватися під керівництвом викладача, оскільки здобувачі освіти через брак досвіду та знань при перекладі припускаються помилок через механічно обрані лексеми у словниках. Завдання педагога полягає в тому, щоб навчити свого студента уважно та вдумливо працювати з текстом, обирати для перекладу доречні та відповідні до смислу слова і словосполучення.

Використання електронних словників для перекладу є тільки одним із методів роботи з іншомовною лексикою і не завжди передбачає можливості цілеспрямованого опанування мовним матеріалом. Для вирішення саме таких навчальних завдань формат роботи з електронними словниками теж повинен бути іншим, а не спрямованим лише на механічний переклад лексем та текстового матеріалу.

Важливим інструментом засвоєння нового лексичного матеріалу, розвитку навичок і вмінь його використання у мовленні, має бути розроблена викладачем система навчальних та тренувальних вправ, які передбачають пояснення значень слів та їх семантичне групування, розпізнавання й аналіз лексичних одиниць у тексті, складання словосполучень, речень, текстів тощо [2]. *Так, наприклад, викладач може запропонувати студентам такі види роботи:*

- заповнити пропуски у реченнях вибраними лексемами;
- знайти у словниках синоніми та антоніми до слова, розтлумачити його значення;
- виписати слова, вжиті у прямому та переносному значенні;
- скласти речення з багатозначними словами;
- відновити елемент речення з опорою на переклад;
- серед ряду синонімів знайти зайве за значенням слово;
- відновити порядок слів у реченні;
- дати відповіді на запитання до тексту з опорою на ключові слова;
- описати предмети або явища;
- знайти відповідник фразеологічним одиницям у рідній мові, уникаючи дослівного перекладу;
- літературно відредувати перекладений текст;
- навчитися робити зворотній переклад тощо.

В умовах розвитку комп'ютерних технологій використання електронних словників набувають широкого використання не лише у процесі навчання, але й і у повсякденному житті. Так, багато наших співвітчизників через воєнні дії в Україні змушені тимчасово проживати за кордоном та вивчати мови країн, у яких вони проживають. Електронні словники стали їм незамінними помічниками у спілкуванні з носіями мови в побуті, магазинах, аптеках та лікарнях тощо.

Отже, популярність електронних словників не є безпідставною: сучасні електронні словникові видання мають великий дидактичний потенціал, дають змогу ефективно вирішувати проблеми інформаційного забезпечення, контролю, корекції, діагностики вмій та знань студентів, що опановують іноземні мови [3].

Список використаних джерел

1. Черниш О. А., Вергун Т. М., Білошицька З. А. Особливості використання словника у вивченні/навчанні іноземної мови. *Інноваційна педагогіка*. 2023. Вип. 57. Том 2. С. 252-256.

2. Новосьолова В. І. Методи формування в учнів лексичних умінь в умовах компетентнісного навчання. *Модернізація освіти як важливий чинник розвитку суспільства*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Дніпро, 22 листопада 2021 р). Дніпро: Міжнародний гуманітарний дослідницький центр, 2021. С. 27 – 29.

3. Спіцин Є. С., Кирикилиця В. В. Дидактичні можливості використання електронних словників для розвитку іншомовної мовленнєвої діяльності студентів немовних спеціальностей. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2021. Том 85, №5. С. 270-287.